

به نام خدا

آسیب شناسی حاشیه نشینی و راهکارهای مدیریت شهری (نمونه موردی: محله شهرک سعدی شیراز)

زهره‌ا علی نژادی^۱، دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز
مجید رحیمی، استادیار مدیریت شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز

چکیده

یکی از معضلات بسیار مهم شهرهای مختلف ایران پدیده حاشیه نشینی است. این پدیده یکی از عوامل مهم بر هم زننده تعادل اجتماعی در شهرها به حساب می آید. این پدیده شهری که با توجه به رشد شهرنشینی بی رویه جهان و وجود مهاجرت های روستا-شهری شکل گرفته و گسترش یافته، نشان دهنده توسعه ناموزون شهری و منطقه ای است و دغدغه بسیاری از متخصصین شهری، جامعه شناسان، معماران و ... است. تا به امروز تلاش زیادی جهت کنترل این پدیده صورت پذیرفته اما نتیجه مطلوب نداشته است ولی در این بین می توان با مدیریت شهری موثر این پدیده و آسیب های ناشی از آن را به یک شهر و جامعه کنترل و تا حد زیادی کاهش داد. نقش مدیریت شهری و بویژه مدیریت منطقه کلانشهری در دو عرصه راه حل های کلان در سطح برنامه ریزی و مدیریت کلان و راهکارهای مدیریت موضعی و مقطعی آسیب های ناشی از این نوع اسکان قابل طرح است. در این مقاله سعی بر آن شده تا علاوه بر اینکه اصطلاحات این موضوع تشریح شود به علل و انگیزه شکل گیری این معضل در شهر شیراز پرداخته شود.

کلیدواژه: حاشیه نشینی، شهرنشینی، مدیریت شهری، آسیب شناسی

مقدمه

رشد شتابان شهرنشینی ایران همراه با مهاجرت روستاییان به شهرها باعث بوجود آمدن حاشیه نشینی به صورت گسترده شده است. نخستین مبدا مهاجران روستایی و شهرهای کوچک، مناطق مرزی شهرهای بزرگتر منطقه می باشد. تحولات نشات گرفته از ظهور جوامع مدرن که با رشد سریع شهرنشینی همراه بوده است به ظهور الگویی از شهری شدن در قالب پیدایش حاشیه ها منجر شده است. این عوامل سبب هجوم مهاجران و تازه واردان به نقاط شهری و پیشی گرفتن رشد سکنه نقاط شهری بر رشد امکانات، فرصت ها و در نتیجه به انفجار شهری در جهان منجر شده و بخشی از این جمعیت شهری نتوانستند استانداردهای لازم برای زندگی شهری را تامین کنند. این گروه ها با توجه به عدم تخصص و شغل و درآمد نامناسب، توانایی سکونت در متن شهر را نداشته و با هجوم به حومه ها زمینه گسترش حاشیه نشینی را فراهم کردند و آن را معضلی برای همه

Email: Sanazalinezhady@gmail.com

۱. نویسنده

مسئول: